

Medal Polskiej Niezapominajki

Od 2003 roku, zawsze w październiku, wręczane są Medale Polskiej Niezapominajki. „Polskie Niezapominajki” zakwitają w Siedlcach w nietypowej porze – jesienią, wtedy, gdy przyroda szykuje się do zimowego spoczynku. Właśnie w tym czasie organizowany jest corocznie Festiwal Nauki i Sztuki, impreza popularyzująca wiedzę, w czasie której honorowane są osoby i instytucje pracujące społecznie na rzecz przyrodniczego środowiska. W tym roku kolejna grupa laureatów zostanie wyróżniona medalem ze stylizowanym kwiatkiem na awersie i napisem „Nie zapomnij o mnie”, który jest prośbą przyrody kierowaną do każdego z nas.

Medal Polskiej Niezapominajki powstał z inspiracji niezapominajkowego programu zainicjowanego w pierwszym programie Polskiego Radia przez śp. Redaktora Andrzeja Zalewskiego. Zaprojektowany został przez rzeźbiarza, prof. Mariana Gardzińskiego, w sposób niezwykle skromny. Wykonano go nie z cennego kruszcu w państwowej mennicy, ale z mosiądzu w prostej rzemieślniczej manufakturze. Jego powierzchnia nie jest gładka, gdyż w porowatej strukturze materii można zmieścić więcej uczuć i podziękowań dla społeczników poświęcających swój czas na prośrodowiskowe działania. Medal Polskiej Niezapominajki ustanowiony został przez przyrodników i razem z podziękowaniami trafia do tych osób, które z ogromnym poświęceniem i pasją realizują ważne sozologiczne cele. Dziś już wiedzą prawie wszyscy, że niebieski niepozorny kwiatek urósł do rangi symbolu skupiającego ludzi wokół ważnych spraw związanych z ochroną przyrodniczego i kulturowego dziedzictwa. Z niebieskimi kwiatkami niezapominajek wiążemy obecnie nadzieję na pomyślną ewolucję, a może nawet rewolucję w świadomości ekologicznej społeczeństwa, a niezapominajkowy program edukacyjny jest już z powodzeniem realizowany we wszystkich zakątkach Polski. Niezapominajka zakorzeniła się na dobre

w sercach wielu ludzi w różnym wieku i kwitnie w nich przez cały rok oddziałując na umysły i skłaniając do społecznej proekologicznej aktywności.

Każdy ma prawo zgłoszenia kandydata/ki do wyróżnienia Medalem Polskiej Niezapominajki. Wnioskodawcą może być indywidualna osoba, urząd, organizacja społeczna, instytucja. Wnioski składane na piśmie rozpatruje kapituła medalu, pracująca pod honorowym patronatem prof. dr hab. Anny Stańczykowskiej-Piotrowskiej. Laureaci zapraszani są na Festiwal Nauki i Sztuki, gdzie w miłej oprawie otrzymują medal i pamiątkowy dyplom, którego wierszowana treść brzmi następująco: *„Tym, co z zapalem pracują, sprzątają, uczą się, sadzą drzewa, innych zachęcają, Potrafią się zachwycić, mimo złej pogody, liściem drżącym na wietrze, zapachem przyrody. Tym, co w wysiłkach nigdy nie ustają, Polskiej Przyrodzie serce swe oddają”*. Od 2005 r. Kapituła Medalu rozpatruje także wyjątkowo wnioski dotyczące osób zmarłych. W 2021 roku przypada XVIII edycja tego wyróżnienia.

Skład Kapituły w 2021 r.

dr hab. Elżbieta Królak, prof. UPH – przewodnicząca
mgr inż. Zbigniew Kaszuba, dr Ryszard Kowalski, mgr Barbara Mileszczyk,
prof. dr hab. Marek Żabka – członkowie.

Posiedzenie Kapituły odbyło się 5 października 2021 r.

Tegoroczna edycja dotyczy tego i poprzedniego roku, ponieważ ze względów bezpieczeństwa epidemicznego, w ubiegłym roku medale nie były wręczane. Kapituła postanowiła uhonorować w tej edycji 6 osób:

Wiesław Walankiewicz - za szczególne osiągnięcia w zakresie edukacji środowiskowej i zaangażowanie w ochronę Puszczy Białowieskiej. Wniosek złożony w 2020 r. Medal wręczony zostanie najbliższej rodzinie zmarłego Profesora.

Dr hab. Wiesław Walankiewicz, prof. UPH był wieloletnim pracownikiem Uczelni w Siedlcach. Naukowo zajmował się ornitologią. Z wykształcenia i powołania był przyrodnikiem. Od 1975 roku prowadził badania w Puszczy Białowieskiej, gdzie każdego roku spędzał pracowicie parę miesięcy. Od roku 1989 był członkiem Polskiego Klubu Ekologicznego i podejmował różne działania w Kole w Siedlcach, służąc przede wszystkim swoim doświadczeniem i bardzo rozległą wiedzą przyrodniczą. Przeprowadził wiele przyrodniczych wykładów, prelekcji, wycieczek, spotkań, zarówno w ramach społecznej pracy w Kole PKE jak i w czasie Festiwalu Nauki i Sztuki w Siedlcach.

Wspierał działania klubowe włączając się w batalie o ochronę drzew w mieście, w tym tych rosnących w zabytkowym parku Aleksandria, zagrożonych z powodu nierozsądnie zaplanowanej rewitalizacji miejskich terenów zielonych.

Prof. Wiesław Walankiewicz należał do obrońców Puszczy Białowieskiej. Włączał się w działania mające na celu doprowadzenie do powiększenia powierzchni Białowieskiego Parku Narodowego. Swoje argumenty przedstawiał na zwoływanych w tej sprawie zebraniach, ale też w mediach, w artykułach naukowych i popularnych. Swoją pasją, pracą naukową, popularnonaukową i społeczną w pełni zasłużył na Medal Polskiej Niezapominajki.

Wnioskodawca: Barbara Mileszczyk

Tomasz Wesołowski - za szczególne osiągnięcia w zakresie edukacji środowiskowej i zaangażowanie w ochronę Puszczy Białowieskiej. Wniosek złożony w 2020 r. Medal wręczony zostanie najbliższej rodzinie zmarłego Profesora.

Prof. dr hab. Tomasz Wesołowski był absolwentem Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Przez kilka lat pracował w ówczesnej Wyższej Szkole Pedagogicznej w Siedlcach, a następnie w Uniwersytecie Wrocławskim. Był wybitnym uczonym, specjalistą z zakresu ornitologii, ekologii i ochrony przyrody, autorem kilkuset publikacji. Współtworzył Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków i był jego prezesem. Był członkiem Rady Naukowej Białowieskiego Parku Narodowego oraz członkiem Rady Ekologicznej przy Prezydencie RP. Wyrazem uznania dla jego pracy i pozycji naukowej było również powierzenie mu funkcji prezydenta European Ornithologists' Union, którą pełnił w latach 2009-2013.

W swych publikacjach, ekspertyzach, wystąpieniach publicznych i działalności edukacyjnej Profesor był gorącym orędownikiem powiększenia i całkowitej ochrony Puszczy Białowieskiej oraz innych, cennych przyrodniczo obszarów.

Nominacja do Medalu Polskiej Niezapominajki jest jedynie skromnym wyrazem uznania dla pracy i publicznej aktywności prof. Tomasza Wesółowskiego, a upływ czasu jedynie podkreśli doniosłość jego alarmistycznych głosów w sprawie ochrony przyrody i jej antropogenicznych zagrożeń.

Wnioskodawca: prof. dr hab. Marek Żabka

Małgorzata Monika Maraszek - za szczególne osiągnięcia w zakresie edukacji środowiskowej.

Mgr Małgorzata Monika Maraszek jest z wykształcenia biologiem, a z zamiłowania przyrodnikiem. Aktualnie pracuje w szkole w Żelechowie jako nauczycielka biologii i przyrody. Wcześniej uczyła tych przedmiotów w kilku innych szkołach: Woli Żelechowskiej, Starym Kłębowie, Chotyń, Starym Goniwilku. Od września 2020 r. powołana została na doradcę metodycznego w zakresie biologii w MSCDN w Siedlcach.

Mgr Małgorzata Monika Maraszek jest nauczycielką wyjątkowo aktywną, a rozmiar jej działalności znacznie wykracza poza obowiązki etatowe. Jest autorką „Atlasu biologii dla uczniów szkoły podstawowej”, książki metodycznej dla uczniów i studentów pt. „Poprzez działania do wiedzy”, i scenariuszy interdyscyplinarnych. Zdobyła tytuł laureata w konkursie „Stypendysta Roku 2017-2018” i otrzymała wyróżnienie Marszałka woj. Mazowieckiego. Koordynowała środowiskowe programy dla dzieci i młodzieży „Zbiórka surowców wtórnych”, „Każdy wie, co robić z ZSEE” (Zużyty Sprzęt Elektryczny i Elektroniczny), „Działaj z imPETem”, „Eko-Planeta”, „Dzień Ziemi”, „Sprzątanie Świata”. Współkoordynowała program „Alert Ekologiczny”. Jest ponadto liderem programu Fundacji Partnerstwo dla Środowiska pt. „Szkoły dla Ekorozwoju”. Brała udział w akcjach medialnych nt. „Fundusze Unijne okiem nauczyciela”. Chętnie współpracuje z leśnikami prowadząc zajęcia w Izbie Przyrodniczo-Leśnej w Podzamczu. Za swoje osiągnięcia otrzymała w 2019 r. honorową odznakę Ministerstwa Środowiska „Za zasługi dla ochrony środowiska i gospodarki wodnej”. W tym samym roku została uhonorowana przez Burmistrza Żelechowa wyróżnieniem specjalnym. Z pełnym przekonaniem, że jest osobą wyjątkową, oddaną sprawom edukacji środowiskowej i ochronie przyrody, rekomenduję Panią mgr Małgorzatę Monikę Maraszek do wyróżnienia Medalem Polskiej Niezapominajki w XVIII edycji tego wyróżnienia.

Wnioskodawca: dr Ryszard Kowalski

Wiktora Kotowskiego - za szczególne osiągnięcia w zakresie edukacji środowiskowej i zaangażowanie w ochronę mokradel.

Dr hab. Wiktor Kotowski, prof. UW jest biologiem, specjalistą w zakresie ekologii roślin i ochrony przyrody. Można powiedzieć, że jest przyrodnikiem od wczesnego dzieciństwa, ponieważ corocznie spędzał wakacje na Mazurach i w Dolinie Biebrzy. W tych przepięknych okolicznościach przyrody narodziły się u niego szczególne zainteresowania bagnami, terenami podmokłymi, torfowiskami. Prof. Wiktor Kotowski osiągnął wszystkie swoje stopnie naukowe na podstawie badań przyrody torfowisk niskich. Tytuł jego pracy habilitacyjnej brzmiał: „Funkcjonalna ekologia roślin jako podstawa czynnej ochrony torfowisk niskich i terenów nadrzecznych”. Kandydat do wyróżnienia Medalem Polskiej Niezapominajki jest jednym z założycieli stowarzyszenia Chrońmy Mokradła, które przekształciło się z czasem w Centrum Ochrony Mokradel. Różnymi działaniami stara się przekonywać polityków i społeczeństwo, że problem degradacji środowiska jest bardzo poważny. Mówi o tym często na różnych spotkaniach, w mediach, pisze na ten temat naukowe i popularne artykuły. Angażuje się od wielu lat w organizację Światowego Dnia Mokradel. Czyni wiele dla ochrony rzek. W sieci Internet jest wiele ciekawych filmów o tematyce przyrodniczej i sozologicznej z udziałem Prof. Wiktora Kotowskiego, np. „O regulacji rzek”, „O mokradlach”, „O bobrach, największych sprzymierzeńcach w kwestii suszy”. Drugą miłością Kandydata do niezapominajkowego medalu są góry. Warto dodać, że w 2004 roku, Stowarzyszenie założone przez prof. Wiktora Kotowskiego zostało uhonorowane Medalem Mazowieckiej Niezapominajki, dlatego wręczając mu dziś Medal Polskiej Niezapominajki mam wrażenie, że powstaje nowa kategoria w naszej nagrodzie „Superniezapominajka”.

Wnioskodawca: dr Ryszard Kowalski

Mają Popielarską - za umiejętne łączenie miłości do ogrodów z ochroną przyrody w programach telewizyjnych i książkach.

Maja Popielarska jest dziennikarką, prezenterką telewizyjną, autorką paru książek. Miała zostać lekarzem, ale została architektem krajobrazu i z pasją rozwija się w tym kierunku. W jednym z wywiadów tak uzasadniła zainteresowanie architekturą krajobrazu – „bo łączy w sobie wrażliwość, ciekawość, miłość do przyrody i ludzi”. W innym wywiadzie pojawiła się taka informacja dotycząca jej osoby: „Wychowywała się w ogrodzie i ma do niego słabość. Najpierw pachniał trawą cytrynową i mango, dziś ma zapach swojskiej papierówki.” Ten zapach trawy cytrynowej i mango dotyczy ogrodu w dalekiej Ghanie i Liberii, gdzie Kandydatka do niezapominajkowego wyróżnienia spędzała z rodzicami kilka dziecięcych lat. Jak sama wyznaje, najbliższe jej sercu są kwiaty, ogrody i natura.

Maja Popielarska prowadzi od kilkunastu lat autorski program telewizyjny „Maja w ogrodzie”, cieszący się bardzo dużym zainteresowaniem. Prowadziła też program pt. „Grunt to zdrowie”. Jest autorką książek: „Pokochać ogród”, „Balkon i taras”, „Zielona oaza”. W 2012 r. uzyskała II miejsce w plebiscycie Telekamery w kategorii „Prezenter pogody”. W 2013 r. otrzymała „Honorowy Zielony Laur”, prestiżową nagrodę branży ogrodniczej.

Medal Polskiej Niezapominajki wyrósł na idei „Święta Polskiej Niezapominajki”, rozwijanej przed laty w Ekoradiu przez śp. Red. Andrzeja Zalewskiego. Mówiąc o pogodzie zawsze znalazł On okazję, aby nawiązać do historii, tradycji, ochrony przyrody i patriotyzmu. Oglądając programy telewizyjne prowadzone przez Panią Maję Popielarską dostrzegam, że ona też to znakomicie potrafi robić. Z wielką przyjemnością wnioskuję o nadanie Jej Medalu Polskiej Niezapominajki.

Wnioskodawca: dr Ryszard Kowalski

Tomasza Kłosowskiego - za pasję fotografowania przyrody, utrwalanie przemijającego piękna i książki o przyrodzie.

Pan Tomasz Kłosowski jest polskim dziennikarzem, fotografem, autorem i współautorem (wraz z bratem Grzegorzem) książek i albumów o tematyce przyrodniczej, ale jest przede wszystkim znawcą, miłośnikiem i popularyzatorem przyrody. Był m.in. współtwórcą telewizyjnych programów dokumentalnych z cyklu Dzika Polska, wielu innych audycji telewizyjnych i internetowych, a także laureatem rozmaitych konkursów fotograficznych.

Jego szczególną pasją jest fotografowanie ptaków, a ukochanym obszarem - dolina Biebrzy. Swą działalnością Pan Tomasz Kłosowski przyczynił się do rozwoju przyrodniczych i fotograficznych pasji, zarażając nimi tysiące ludzi. Jego prace nie tylko dokumentują piękno przyrody, ale stanowią opowieść pełną magicznej, a nawet psychologicznej głębi. Można śmiało powiedzieć, że Pan Tomasz jest poetą fotografii, a Medal Polskiej Niezapominajki jest jedynie skromnym wyrazem uznania dla Jego pracy i działalności.

Wnioskodawca: prof. dr hab. Marek Żabka